

REFERAT Klima- og Miljøudvalget 2022-2025 d. 16-01-2024

Mødedato Tirsdag d. 16. januar 2024 kl. 08:30

Mødested Udvalgsværelset, Nørregade 36

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
C-sag: Fjordens Dag.....	4
D-sag: Status på Klimahandleplan 2024.....	5
D-sag: Status på Grøn Mobilitetsplan.....	14
D-sag: Nøgletal på mobilitetsområdet.....	18
D-sag: Status på Odense Fjord Samarbejdet.....	19
D-sag: Orientering om miljøtilstanden i Odense Fjord.....	20
D-sag: Orientering fra seneste møde i Det Grønne Råd.....	21
D-sag: Aktuelle sager.....	22

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

01.30.00-G01-137-23

Resume

Godkendelse af dagsorden til Klima- og Miljøudvalgsmødet den 6. februar 2024.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget godkender dagsordenen.

Punkt 2: C-sag: Fjordens Dag

01.30.00-G01-137-23

Resume

Denne sag handler om tildeling af midler til Fjordens Dag fra puljen Folkeoplysende aktiviteter på klimaområdet.

Den 21. februar 2023 behandlede Klima og Miljøudvalget ansøgning om støtte til afholdelse af Fjordens Dag i 2023.

Der foreligger evaluering af afviklingen i 2023, og arrangementet har både ved sit indhold og bredden i deltagelsen levet op til de forventninger og mål, der var sat til arrangementet.

Med denne sag indstilles til en drøftelse af Fjordens dag og muligheden for et eventuelt tilskud.

INDSTILLING

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter mulighed for tilskud til afvikling af aktiviteter ved Fjordens Dag 2023.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Fjordens Dag har eksisteret i over 30 år og er et af Danmarks største natur-, miljø- og friluftssarrangementer. Under temaerne Natur, Miljø, Sundhed og Kultur tilbyder mere end 150 foreninger, institutioner, virksomheder og privatpersoner hvert år en lang række gratis aktiviteter til de cirka 25-30.000 besøgende.

Visionen for Fjordens Dag er, at borgerne omkring Odense Fjord bliver inspireret til at komme ud og bruge naturen aktivt og blive mere miljøbevidste. Fjordens Dags grundtanke er at ved at give de besøgende oplevelser i naturen og inspirere dem til at bruge naturen, så vil flere også automatisk passe på den og interessere sig mere for miljø og bæredygtighed.

Fjordens Dag sætter fokus på en lang række emner, der knytter an til placeringen ved Odense Fjord som fx miljøtilstanden og livet i fjorden, klimasikring, klimaaftryk og biodiversitet. Derudover indgår en række emner indenfor klima- og miljøområdet i Fjordens Dag. På den måde understøtter Fjordens dag en række af Odense Kommunes visioner, som fx Klimaneutral 2030 og Danmarks Grønneste Storby m.fl.

I lyset af Fjordens Dags store deltagerantal er eventet en god platform for Klima- og Miljøforvaltningens løbende indsats om at gå i dialog med byens borgere om Odense Kommunes Klimahandleplan og de tilhørende klima- og miljøindsatser.

Fjordens Dag afvikles på flere lokationer i Odense Fjord som fx Stige Ø, Seden Strandby og Klintebjerg m.m.

Ansøgning om tilskud

Fjordens Dag har ansøgt Klima- og Miljøforvaltningen om et tilskud på 150.000 kr. til afvikling af aktiviteter ved Fjordens Dag 2024.

Det er forvaltningens vurdering, at der på baggrund af en eventuel beslutningssag er midler til at kunne give et engangstilskud til Fjordens Dag i 2024.

Som det var tilfældet ved ansøgning til støtte i 2023 ønsker Fjordens Dag, at det overvejes, om der kan indgås aftale om støtte for en tre-årig periode (2024-26).

I forbindelse med udvalgmødet får udvalget en kort orientering om, hvilke muligheder et eventuelt tilskud kan give i forhold til afviklingen af Fjordens Dag.

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, er der ingen økonomiske konsekvenser, herunder for kommunens kassebeholdning. De økonomiske konsekvenser for en senere beslutningssag vil fremgå af denne.

Punkt 3: D-sag: Status på Klimahandleplan 2024

01.30.10-P15-2-23

Resume

I denne sag får Klima- og Miljøudvalget status på alle initiativerne i Klimahandleplan 2024.

Den 20. december 2023 godkendte et flertal i Odense Byråd Klimahandleplan 2024. Klimahandleplan 2024 bygger videre på Klimahandleplan 2022 og 2023 og indeholder 30 initiativer, der skal bidrage til at Odense bliver klimaneutral i 2030.

Ud af de 30 initiativer afventer fire initiativer igangsættelse, 25 initiativer er under implementering, mens et initiativ er gennemført.

Billede: Oversigt over status på igangsatte initiativer i klimahandleplanen.

Hovedretning	Initiativ	Status	
Klimavenlig energi	CO2-fangst	Er i gang	
	Vedvarende energi i Odense	Er i gang	
	Udfasning af olie- og gasfyr	Er i gang	
	Energiøkonomier og -effektiviseringer	Er i gang	
	Klimavenlig byudvikling- og byggeri	Er i gang	
	Reduktion, udsortering og genanvendelse af plast	Er i gang	
	En ny grøn mobilitetsplan for Odense	Er i gang	
Bæredygtig mobilitet	Lavere hastigheder på vejene i Odense	Er i gang	
	Kollektiv trafik skal være et reelt alternativ til bilen	Er i gang	
	Non-road NY	Afventer	
	Klimavenlige byområder NY	Er i gang	
	Elektrificering og parkering NY	Er i gang	
	Samkørsel og delebiler NY	Afventer	
	Mere aktive og grønne transportvaner	Er i gang	
Et grønnere Odense	Mere skov og natur i Odense	Er i gang	
	Udtagning af lavbundsjord	Er i gang	
	Ålegræs i Odense Fjord	Er i gang	
	Partnerskab med landbruget	Er i gang	
Odense Kommune som virksomhed	Omstilling til grøn transport	Er i gang	
	Reduceret klimaaftryk i kommunens drift	Er i gang	
	Energiøkonomier af kommunens bygninger	Er i gang	
	Grønne udbud og indkøb GENNEFØRT	Er i gang	
	Klimavenlig adfærd	Cirkulært Odense	Er i gang
		Formidling og visualisering af et klimaneutralt Odense	Er i gang
		Klimatopmøder	Er i gang
Partnerskaber	Fodgænger- og cykelzoner omkring skoler i Odense	Er i gang	
	Odense Klimapartnerskabet	Er i gang	
	Lokale borgerklimaråd	Er i gang	
	Strategisk samarbejde med børn- og ungeområdet	Afventer	
	Strategisk samarbejde med sundhedsområdet	Afventer	

Er i gang   Afventer   Udfordringer for igangsættelse

Denne sag er en del af årshjulet for klimahandleplanen, hvor der gives en halvårlig status på handleplanen i henholdsvis januar og august.

Med denne sag får udvalget en status på de enkelte initiativer og indikatorerne i Klimahandleplan 2024.

Status på indikatorer

Med vedtagelsen af Klimahandleplan 2023 blev der samtidig opsat indikatorer for fremdriften i Klimahandleplanen. Med denne sag præsenteres derfor for første gang en oversigt over fremdriften på klimahandleplanens 19 indikatorer. 2022 er angivet som udgangspunkt for de indikatorer, hvor forvaltningen har haft adgang til historisk data eller har påbegyndt målinger forud for et projekt. Derfor kan vi på nuværende tidspunkt se udviklingen for 13 af indikatorerne. Dette fremgår også af oversigten nedenfor, hvor status er markeret med hvid for de indikatorer, hvor vi endnu ikke kan måle udviklingen. Grøn markerer en fremgang, mens gul markerer at status er den samme i 2023, som i 2022.

For otte af indikatorerne kan der vises en fremgang siden 2022, mens der for fem af indikatorerne ikke er sket en fremgang.

Billede: Oversigt over indikatorer, der viser status på den enkelte indikator.

Hovedretning	Indikator	Status
Klimavenlig energi	Selvforsyningsgrad for elforbrug	
	Antal olie-og gasfyr i Odense	
	Genanvendelse af al plastaffald i Odense	
Bæredygtig mobilitet	Andel elbiler i Odense	
	Antal kørte km i fossile biler i døgnet	
	Andel ture til fods eller på cykel	
	Andel ture i kollektiv trafik	
Et grønnere Odense	Hektar skov og natur i Odense	
	Hektar nyetableret skov og natur i Odense	
	Hektar udtaget lavbundsjord	
	Hektar ålegræs beplantning i Odense Fjord	
Odense Kommune som virksomhed	Andel elbiler/fossilfrie personbiler i ODKs egen bilflåde	
	Andel emissionsfrie bybusser	
	Affaldssortering på alle kommunale matrikler (udrulningsgrad)	
Klimavenlig adfærd	Antal familier, der har deltaget i projekt om mere klimavenlig adfærd	
	Andel børn der går eller cykler i skole (aktiv transport)	
Partnerskaber	Antal klimapartnerskabsaftaler	
	Antal deltagende virksomheder i Klimapartnerskabets aktiviteter	
	Antal artikler om Odense Klimapartnerskab	

Klimavenlig energi

Billede: Oversigt over status på de enkelte indikatorer under Klimavenlig energi

Hovedretning	Indikator	2022	2023
Klimavenlig energi	Selvforsyningsgrad for elforbrug	2,2%	2,2%
	Antal olie-og gasfyr i Odense		
	- Oliefyr	902 installationer	818 installationer
	- Gasfyr	289 installationer	189 installationer
	Genanvendelse af al plastaffald i Odense		
	- Erhverv	32%	-
	- Husholdninger	29%	-

For hovedretningen Klimavenlig energi fremgår det af indikatorerne, at selvforsyningsgraden er den samme i 2023 som i 2022, mens antallet af olie- og gasinstallationer er faldet med samlet 184 installationer. Genanvendelse af plastaffaldet i Odense kan opdeles i affald fra husholdninger og erhverv. 32% af plastaffaldet fra erhverv blev indsamlet til genanvendelse i 2022, mens 29% af plastaffaldet fra husholdninger blev indsamlet til genanvendelse. Odense Renovation forventer at genanvendelsen af plastaffaldet fra husholdninger vil stige til 49% i 2023 pga. den udvidede affaldsindsamling. Virksomheder kan indberette affaldsdata for 2023 frem til d. 1. marts 2024. Klima-og Miljøforvaltningen afventer derfor de endelige data for 2023.

Bæredygtig Mobilitet

Billede: Oversigt over status på de enkelte indikatorer under Bæredygtig Mobilitet

Hovedretning	Indikator	2022	2023
Bæredygtig mobilitet	Andel elbiler i Odense	2,2%	6,7
	Antal kørte km i fossile biler i døgnet	3118185 km	-
	Andel ture til fods eller på cykel	45,8%	-
	Andel ture i kollektiv trafik	2,4%	-

For initiativerne under Bæredygtig Mobilitet kan der måles en fremgang i antallet af elbiler fra 2022 til 2023 på mere end 4 procentpoint. Data for de resterende tre indikatorer bliver tilgængeligt i forbindelse med DTU Transports Transportvaneundersøgelse for 2023, som offentliggøres senere i 2024. Derfor fremgår ved disse indikatorer kun data for 2022.

Et Grønnere Odense

Billede: Oversigt over status på de enkelte indikatorer under Et Grønnere Odense

Hovedretning	Indikator	2022	2023
Et grønnere Odense	Hektar skov og natur i Odense	-	5095 ha
	Hektar nyetableret skov og natur i Odense	14 ha	29 ha
	Hektar udtaget lavbundsjord	0 ha	0 ha
	Hektar ålegræs beplantning i Odense Fjord	0 ha	0 ha

For initiativerne under Et Grønnere Odense fremgår det af indikatorerne, at der i 2023 eksisterer 5095 ha skov og natur i Odense Kommune. Dette inkluderer al skov og beskyttet natur inkl. privatejet skov og natur. Denne måling kan pt. ikke laves historisk og derfor er der ikke tilgængelige data fra 2022. Af indikatorerne fremgår det også at der blev etableret 14 ha skov og natur i 2022. I 2023 blev der etableret yderligere 15 ha og dermed er der sammenlagt etableret 29 ha ny skov og natur siden 2022. Projekterne vedrørende udtagning af lavbundsjord og ålegræs er igangsat, men der er endnu ikke udtaget lavbundsjord eller plantet ålegræs.

Odense Kommune som virksomhed

Billede: Oversigt over status på de enkelte indikatorer under Odense Kommune som virksomhed

Hovedretning	Indikator	2022	2023
Odense Kommune som virksomhed	Andel elbiler/fossilfrie personbiler i ODKs egen bilflåde	-	20,0%
	Andel emissionsfrie busser	38%	38%
	Affaldssortering på alle kommunale matrikler (udrulningsgrad)	0%	0%

For initiativerne under Odense Kommune som virksomhed fremgår det af indikatorerne, at knap 20% af kommunens egen flåde er elbiler, mens andelen af emissionsfrie busser i 2023 var den samme som i 2022, nemlig 38%. Affaldssorteringen på alle kommunale matrikler er i gang med at blive udrullet og forventes at være 100% udrullet til april 2024.

Klimavenlig adfærd

Billede: Oversigt over status på de enkelte indikatorer under Klimavenlig adfærd

Hovedretning	Indikator	2022	2023
Klimavenlig adfærd	Antal familier, der har deltaget i projekt om mere klimavenlig adfærd	7	283
	Andel børn der går eller cykler i skole (aktiv transport)	64%	-

For initiativerne under Klimavenlig adfærd fremgår det af indikatorerne, at der har været en stor fremgang i antallet af familier/grupper, der har deltaget i projektet om mere klimavenlig adfærd. Antallet af børn og unge, der går og cykler til skole måles hvert andet år i forbindelse med en undersøgelse foretaget af Klima- og Miljøforvaltningen. Næste undersøgelse foretages i 2024 og her vil det kunne afgøres om der er sket en fremgang siden 2022.

Partnerskaber

Billede: Oversigt over status på de enkelte indikatorer under Partnerskaber

Hovedretning	Indikator	2022	2023
Partnerskaber	Antal klimapartnerskabsaftaler	8	12
	Antal deltagende virksomheder i Klimapartnerskabets aktiviteter	8	70
	Antal artikler om Odense Klimapartnerskab	11	57

For initiativerne under Partnerskaber fremgår det, at der har været en fremgang på alle tre indikatorer fra 2022 til 2023. Antallet af partnerskabsaftaler og deltagende virksomheder er steget, mens der i 2023 har været 57 artikler, der har nævnt Odense Klimapartnerskab. Heraf er 21 om klimapartnerskabet eller dets aktiviteter, mens resten er artikler sponsoreret af partnerskabet.

Status på initiativerne i Klimahandleplan 2024

1.1 CO2-fangst

CO2-fangst er et centralt element i Klimahandleplanen, som skal bidrage til at reducere og fjerne CO2 fra atmosfæren i Odense Kommune. Fjernvarme Fyn arbejder primært med denne indsats og udarbejder en forundersøgelse, der vurderer tekniske og økonomiske aspekter ved implementering af CO2-fangst hos Fjernvarme Fyn.

I september 2023 landede en bred politisk aftale i Folketinget om fangst og lagring af CO2 i Danmark. Aftalen fastlægger statslige puljemidler på 26,8 mia. kr., som målrettes CO2-fangst. Der stilles krav om fuld fangst i 2029. Midlerne udmøntes i to udbud i 2024 og 2025, og det forventes at Fjernvarme Fyn vil søge midler til CO2-fangst og lagring i første udbud.

Rammer omkring lige konkurrence mellem kommunalt- og privatejede virksomheder i CCS-udbuddene er endnu ikke på plads. Som det ser ud i dag, skal CO2-fangst ske som en tilknyttet aktivitet for kommunalt ejede forsyningselskaber.

1.2 Vedvarende energi

Den 19. september 2023 blev ambitionsniveauet for selvforsyningsgrad i drøftet i Klima- og Miljøudvalget samt i By- og Kulturudvalget. Drøftelserne tog udgangspunkt i en kortlægning af mulighederne for opsætning af vind- og solenergi. Det blev i den forbindelse konkluderet, at der er behov for yderligere drøftelser.

Der skal udarbejdes en sektorplan, hvori der fastsættes krav og retningslinjer for opsætning af vedvarende energianlæg og fastlægges et ambitionsniveau. Sektorplanen er input i kommuneplanen 2024-2036 og vil være færdig i foråret 2024. Det forventes, at der vil være endnu en drøftelsessag i starten af 2024, hvor udvalgene skal tage stilling til processen om udarbejdelse af sektorplanen, hensyn til placering af vedvarende energi og kommunens ambitionsniveau.

Sektorplanens hovedformål er at undersøge krav og eventuelle hensyn ift. lokalområdet, bevarelse af landskab og natur, samt udviklernes interesser. Balancen mellem disse elementer er afgørende for at opnå ambitionsniveauet. Herudover vil der i sektorplanen blive taget stilling til udmøntning af den grønne pulje.

1.3 Udfasning af olie- og gasfyr

Ved sidste status den 15. august 2023 var der registreret 210 gasinstallationer i Odense Kommune. Per 7. november 2023 var der registreret 189 installationer i Odense Kommune. Disse tal er både for erhverv og boliger.

Opgørelser fra BBR viser, at der er 818 olieinstallationer tilbage i Odense Kommune. Dette er en nedgang fra sidste status i august 2023 på 102 installationer. Fordelingen af de tilbageværende 818 installationer kan ses i tabellen nedenfor:

Kategori	Inden for varmeplansområde	Uden for varmeplansområde
Bolig	75	303
Erhverv	114	249
Undervisning, Fritid	20	20
Udhus, Andet	11	26
I alt	220	598

Forvaltningen har i efteråret 2023 orienteret borgere med olie- og gasfyr om muligheden for at søge tilskud fra Energistyrelsens Varmepumpepulje til at udskifte olie- eller gasfyr. Derudover blev borgerne tilbudt muligheden for at deltage i et gratis webinar om varmepumper og tilskud hertil, men kun fire borgere benyttede sig af muligheden. Webinaret blev markedsført via annoncer på sociale medier. Siden har forvaltningen taget Boliganalysen i brug, et værktøj der kan bruges til at identificere boliger med lav energieffektivitet. Dette gav flere deltagere til det næste webinar i rækken, som beskrives i initiativ 1.4 nedenfor.

1.4 Energibesparelser og -effektiviseringer

Forvaltningen har i efteråret 2023 via Digital Post orienteret ca. 3.500 boligejere med energimærke E, F og G om muligheden for at søge tilskud til energirenoveringer fra Energistyrelsens energirenoveringspulje. Samtidig fik boligejerne muligheden for at deltage i et online webinar med oplæg om Odense Kommunes klimahandleplan samt gode råd om energirenovering og energibesparende adfærd fra SparEnergi's rådgivere. 80 boligejere tilmeldte sig webinarret.

1.5 Klimavenlig byudvikling og byggeri

Kommunen har få styringsværktøjer, når det kommer til at stille krav til privat byggeri. Derfor er den bygherreguide, som en tværgående projektgruppe arbejder på, et vigtigt værktøj i forhold til at påvirke byggeriet i Odense Kommune. Bygherreguiden skal indgå i den kommende kommuneplan og er en del af Plan 22+, som er en femårig indsats fra Plan- og Landdistriktsstyrelsen og Realdania. Klima- og Miljøudvalget blev orienteret om projektet på udvalgsrådet d. 21. november 2023.

Borgmesterforum Fyn besluttede den 30. november 2023, at alle fynske kommuner skal tage stilling til en handleklæring udarbejdet af Gate 21 og We Build Denmark med fokus på at stille krav til øget genanvendelse i byggeriet. Derfor vil Odense Kommune i løbet af primo 2024 skulle tage stilling til om man vil tilslutte sig handleklæringen.

På By- og Kulturudvalgsrådet den 8. november 2023 anmodede udvalget By- og Kulturforvaltningen om at undersøge mulighederne for hurtigere sagsbehandling af klimavenligt byggeri. Forvaltningen skal forlægge udvalget sagen inden udgangen af 1. halvår 2024.

1.6 Udsortering og genanvendelse af plast

Der er etableret en projektgruppe og en styregruppe med deltagelse af Klima-og Miljøforvaltningen, Syddansk Universitet (SDU), Odense Renovation og Fjernvarme Fyn, som arbejder med initiativet.

Den 1. november 2023 startede en Ph.d.-studerende på SDU, som skal se nærmere på scenarier og udpege løsninger i forhold til udsortering og genanvendelse af plast i Odense Kommune. Klima-og Miljøforvaltningen og resten af projektgruppen bidrager aktivt til Ph.d.-projektet og vil løbende arbejde med de resultater, der opstår. Ph.d.-projektet forventes afsluttet i 2026.

I efteråret 2023 har en ekstern rådgiver udarbejdet en kortlægning af affaldsstrømme i kommunen. Kortlægningen havde det formål at gøre forvaltningen klogere på hvor meget plast, der er i restaffaldet fra erhverv og hvor meget af dette, der sendes til forbrænding. Kortlægningen danner baggrund for både ph.d.-projektet og for projektgruppens videre arbejde med at øge udsortering og genanvendelse af plast. På baggrund af resultaterne skal projektets styregruppe i primo 2024 udvælge en række pilotprojekter, der skal igangsættes i foråret 2024.

2.1 Ny Grøn Mobilitetsplan

Grøn Mobilitetsplan blev vedtaget i Byrådet d. 20. December 2023. Klimahandleplan 2024 er opdateret på baggrund af forliget og fremover gives der status på Grøn Mobilitetsplan i forbindelse status på klimahandleplanen.

Der er igangsat 19 åbningstræk siden sommerferien 2023, og forvaltningen arbejder løbende på at igangsætte de initiativer, som forliget om Grøn Mobilitetsplan har defineret.

Udvalget får en særskilt status om Grøn Mobilitetsplan og dermed også initiativ 2.2 til 2.7 i indeværende møde.

2.8 Mere aktive og grønne transportvaner

Initiativet består af seks delprojekter, hvoraf status fremgår nedenfor.

Nabofællesskaber og samskabelse om grønne og aktive transportvaner
Deltager Danmark har uddannet medarbejdere i Klima-og Miljøforvaltningen i metoder til at skabe lokalt engagement og fællesskab. Desuden samarbejder forvaltningen med Deltager Danmark om Odenses grønne nabofællesskaber. Der er i den forbindelse blevet testet en deleordning med ladcykel i en boligforening i Seden og gennemført sparring og dialog med grønne nabofællesskaber i blandt andet Tarup og Højme.

Erfaringerne viser, at det tager lang tid og kræver mange ressourcer at starte denne type initiativer op. Men også at de borgere, der deltager i fællesskaberne, er meget engagerede og glade for de møder og arrangementer, der har været afholdt.

Arbejdet med nabofællesskaber og samskabelse om grønne og aktive transportvaner integreres fremover i arbejdet med grøn mobilitetsplan og vil understøtte mobilitetsindsatser, hvor dette giver mening.

Indsatser på arbejdspladser

I sommeren og efteråret 2023 er Odense Kommunes egen mobilitetscertificering – Det Grønne Transportstempel – blevet skærpet og testet hos tre udvalgte virksomheder: FynBus, Hesehus og Ikea Odense. I forbindelse med certificeringen af de første virksomheder, er der indgået yderligere samarbejde med rådgivning i forbindelse med en transportpolitik hos FynBus. Forvaltningen forventer at indgå flere aftaler om certificering til januar 2024.

Ambitionerne for det videre arbejde er at certificere 50 virksomheder inden 2025, samt indgå forpligtende aftaler om forbedring af transportvaner hos fem udvalgte arbejdspladser og uddannelsessteder.

Virksomheder med det grønne transportstempel indgår i et grønt mobilitetsnetværk, hvorigennem de deltager i forskellige klimaaktiviteter fra Klima- & Miljøforvaltningen – herunder den årlige Vi kører GRØNT-kampagne, som netop er blevet afsluttet i november 2023. I 2023 deltog 39 arbejdspladser fra virksomheder i byen samt afdelinger under Odense Kommune. 1014 medarbejdere havde sammenlagt 13.596 grønne transportdage i løbet af kampagnens fire uger. Ambitionen er, at kampagnen næste år skal have dobbelt så mange deltagende arbejdspladser.

Indsatser på uddannelsessteder

I efteråret 2023 har Klima- & Miljøforvaltningen understøttet og deltaget i forskellige klimaaktiviteter på ungdomsuddannelser. Herunder national klimahandledag på henholdsvis Tornbjerg Gymnasium og Odense Katedralskole.

Der er derudover indgået samarbejde med Tietgen Handelsgymnasium om at forbedre elevernes muligheder for at transportere sig klimavenligt til gymnasiet. Samarbejdet konkretiseres i foråret 2024, og de tiltag, der er dialog om, er kampagner, forbedrede forhold for cyklister samt ændring af skolens parkeringsforhold.

Der udarbejdes desuden en udgave af Det Grønne Transportstempel til uddannelser, som Tietgen Handelsgymnasium har testet i december 2023. Herefter skal Det Grønne Transportstempel udbredes til resten af ungdomsuddannelserne.

Cykelleg og tiltag på skoler og i børnehuse

I efteråret 2023 er arbejdet med at præsentere børn i skoler og i børnehuse for cykelleg med cykellegsinstruktør fortsat på baggrund af kortlægning af børns transportvaner til børnehuse og kampagne kørt i foråret og sommeren.

I september 2023 blev der igangsat et pilotprojekt målrettet bilkørende forældre i Kærsgård Børnehuse. Pilotprojektet forventes at være færdigt i februar 2024. Formålet med projektet har været at stille en el-ladcykel til rådighed for familier i ca. 14 dage for at teste et alternativ til bilen. Projektet har krævet tæt dialog med forældre og børnehuse i forhold til koordinering. Fem forældrepar meldte sig til pilotprojektet, hvoraf to forældrepar efter testperioden har investeret i en el-ladcykel, mens et forældrepar forventer at investere i en elcykel med barnesæde i stedet for en el-ladcykel. De resterende forældrepar har endnu ikke færdiggjort deres test af cyklen. I februar 2024 laves der en opfølgning hos de fem forældrepar for at høre, om de har bibeholdt og/eller ændret transportadfærd siden pilotprojektet afslutning.

Test af nye vaner - udlån af elcykler og ladcykler

Siden opstart af projektet i januar 2023 har der været 132 borgere igennem projektet. Der er en venteliste på 94 borgere, og ventelisten stiger løbende. Konceptet er blevet kommunikeret bredt ud til borgere i Odense via sociale medier i foråret 2023, og lignende kommunikation planlægges i 2024. Derudover er der også lavet målrettet kommunikation på arbejdspladser i forbindelse med efterårskampagnen "Vi Kører GRØNT 2023".

Forvaltningen indhenter data på borgernes transportadfærd før og efter udlån cyklerne. Der er to måneders forsinkelse på data efter udlån, da der måles på adfærd. Besvarelsen af undersøgelsen er derfor beregnet ud fra 35 respondenter. 23% har investeret i en elcykel efter låneperioden. De tre største motivationsfaktorer er: motion (71%), frisk luft (63%) og klima- og miljøhensyn (46%). 49% af respondenterne fortæller, at de efter lånet af cyklen har ændret transportadfærd. Blandt andet ved at skifte den daglige biltur ud med en cykeltur, at de cykler oftere end før, eller at de har købt en elcykel. De tre største barrierer for at cykle er: prisen på elcykel (50%), vejret (17%) og at de ikke kan undvære bilen (17%). 94% af respondenterne har anbefalet andre at deltage i projektet om at teste en elcykel eller el-ladcykel som alternativ til bilen.

Elbiler

Delprojektet er ikke påbegyndt, men fordelene ved at køre i elbil fremhæves i andre sammenhænge, fx i forbindelse med Vi kører GRØNT-kampagnen for arbejdspladser.

3.1 Mere skov og natur i Odense

Klima- og Miljøudvalget modtog den 19. december 2023 en særskilt status på arbejdet med at skabe mere skov og natur i Odense Kommune. Af denne status fremgik det blandt andet, at forvaltningen på nuværende tidspunkt arbejder på seks skovrejsningsprojekter. Forvaltningen forventer at kunne etablere ny skov og natur på yderligere 135 ha i 2024 og 2025. Realisering af projekterne forudsætter dog aftaler om arealerhvervelse.

3.2 Udtagning af lavbundsjord

Klima- og Miljøudvalget modtog den 19. december 2023 en særskilt status på arbejdet med at skabe mere skov og natur i Odense Kommune. Af status fremgik det blandt andet, at forvaltningen på nuværende tidspunkt arbejder med fem vådområde- og lavbundsprojekter. Forvaltningen afventer svar fra staten på ansøgning om tilskud i tre af disse projekter. Staten har givet etableringstilsagn på de øvrige to og realisering heraf forudsætter endelig accept fra lodsejer eller ekspropriation.

3.3 Ålegræs i Odense Fjord

Odense Kommune er en del af Odense Fjord Samarbejdet, der består af flere fynske kommuner, virksomheder og forsyningsselskaber omkring Odense Fjord, landbrugsorganisationer, SDU og grønne organisationer. Formålet er i fællesskab at arbejde for at forbedre tilstanden i Odense Fjord. Klima- og Miljøudvalget får en særskilt status på arbejdet med dette initiativ på indeværende møde.

Odense Byråd afsatte den 27. april 2022 midler til et pilotprojekt med ålegræs i Odense Fjord, samt bidrag til en oplandsanalyse i forhold til Odense Fjord. Både pilotprojektet og oplandsanalysen er igangsat og medfinansieres i samarbejde med Odense Fjord Samarbejdet og de øvrige fynske kommuner, der har opland eller del i Odense Fjord.

Pilotprojekt om ålegræs

Odense Fjord Samarbejdet har gennemført udplantning af ålegræs på 12 lokaliteter i Odense Fjord. Status i efteråret 2023 var, at de udplantede ålegræsskud kun er overlevet på 2 af 12 lokaliteter. På en af de to er tætheden af ålegræsskud det samme, som ved udplantning, mens tætheden er fordoblet på den anden lokalitet. På de øvrige 10 lokaliteter er udplantningerne så godt som forsvundet.

Konklusionen på udplantningen af ålegræs er, at Odense Fjord har flere udfordringer i forhold til mulighederne for storskala naturrestaurering. Et højt indhold af næringsstoffer har skabt et system, hvor mulighederne for ålegræstransplantation er begrænset til den umiddelbare periferi af de få eksisterende naturlige ålegræsbede i fjorden. Studiet viser derfor også, at yderligere storskala ålegræstransplantationer kun giver mening, hvis der også igangsættes andre tiltag for at forbedre forholdene i fjorden.

Oplandsanalyse

Formålet med oplandsanalysen er, at kortlægge oplandets påvirkning af naturtilstanden i Odense Fjord, samt mulighederne og effekterne ved forskellige tiltag i oplandet på vandkvaliteten og livet i fjorden.

Første skridt hertil består i at udvikle en model, der kan bruges i kortlægningen af forskellige områders belastning på vandmiljøet i Odense Fjord. Herefter kan oplandet kortlægges, og de væsentligste presfaktorer fra oplandet kan identificeres.

Syddansk Universitet forventer at kunne præsentere resultaterne af oplandsanalysen samt hovedlinjer og anbefalinger til genopretning af fjordens naturtilstand i marts 2024. Dette vil udvalget blive præsenteret for, når resultaterne foreligger.

Kystvandråd

Odense Kommune har herudover i samarbejde med parterne i Odense Fjord Samarbejdet fået tildelt midler til oprettelse af et kystvandråd for Odense Fjord. Kystvandrådet har til formål med lokal viden og i samarbejde med anerkendte eksperter at udarbejde forslag til opfyldelse af EU's vandrammedirektiv. Kystvandrådet leverede konklusioner og anbefalinger til Miljøstyrelsen ved udgangen af 2023.

På mødet vil Klima- og Miljøudvalget i forbindelse med "Status på Odense Fjord Samarbejdet" også få en præsentation af kystvandrådets konklusioner og anbefalinger.

3.4 Partnerskab med landbruget

Borgmesterforum Fyn godkendte den 30. november 2023 en rammeaftale for et samarbejde mellem de fynske kommuner og landbrugsorganisationerne på Fyn. Aftalen definerer biomasse, arealanvendelse og bedrift som de tre samarbejdstemaer og definerer desuden to pilotprojekter for samarbejdet.

Det ene pilotprojekt er målrettet lokal praksisrettet driftsoptimering, hvor der tages udgangspunkt i erfaringerne fra et igangværende samarbejdsprojekt mellem 18 lokale landbrug, L&F Centrovic og Assens Kommune, Middelfart Kommune og Nordfyns Kommune om lokale klimaberegninger og klimaregnskab.

Det andet pilotprojekt handler om at afklare potentialerne for etablering af et anlæg, der kan omdanne affaldsprodukter fra landbruget til biokul.

Aftalen skal behandles i de fynske kommuner i starten af 2024. Det er forvaltningens forventning, at sagen dagsordensættes i Klima- og Miljøudvalget på et udvalgsmøde i februar 2024.

4.1 Omstilling til Grøn Transport

Initiativet om omstilling til grøn transport indeholder fire delindsatser.

Omstilling af kommunens vognpark og Bæredygtig transportpolitik

Der er i 2023 nedsat en styregruppe på tværs af alle forvaltninger, der skal udarbejde en plan for udfasning af fossildrevne biler i kommunens vognpark senest ved udgangen af 2024 samt udarbejdelse af en bæredygtig transportpolitik.

Samordnet varelevering og krav til transport af tjenesteydelser

Borgmesterforvaltningen har gennem en længere periode kørt et pilotprojekt med henblik på at kortlægge mulighederne for samordnet varelevering til Odense Kommunes lokationer. Forsøget har overordnet set vist begrænsede økonomiske og klimamæssige gevinster samt administrative udfordringer. Klima- og Miljøudvalget vil få en særskilt afrapportering på dette forsøg i starten af 2024.

4.2 Reduceret aftryk i kommunens drift

Affaldssortering

Udbuddet på løsninger på affaldssortering er afsluttet og udrulning af løsningerne er i gang og forventes færdigudrullet til april 2024. For at skabe de bedste forudsætninger for sorteringsindsatsen hos forskelligartede målgrupper, vil alle afdelinger modtage håndgribelige kommunikationsredskaber udarbejdet i tværfagligt samarbejde.

Klimavenlige madvaner

Alle kommunens personalecaféer har nu som minimum det Økologiske Spisemærke i sølv. Café Phønix og Café Rådhuset har det Økologiske Spisemærke i guld. På baggrund af erfaringerne har man nu sat mål om guld for Café Slottet og Café Ørbækvej.

Personalecaféerne har et mål om at reducere mængden af kød med 40% i 2024 sammenlignet med 2022. Ved udgangen af 2024 skal der ligeledes være 25 g bælgfrugter i al mødeforplejning, der serveres.

Alle medarbejdere i caféerne har nu været en del af projekt 'Vende på tallerkenen', hvor der er sket en stor udvikling i forhold til grønne menuer og engageret tilgang til frokosten og mødeforplejningen i caféerne i løbet af 2023. Der mærkes en stor opbakning på de syv adresser, hvor der er caféer.

I Byens Køkken har man fortsat fokus på madspild via projektet Kål på Madspild. Der er ligeledes stadig fokus på at erstatte kød med bælgfrugter og rødt kød er nu maksimalt på menuen én gang om ugen. Byens Køkken har det økologiske spisemærke i sølv og arbejder fortsat på at øge økologiprocenten.

Genbrug af materialer

Klima- og Miljøforvaltningen er i samarbejde med Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen i den afsluttende fase i forhold til at udvikle en model for øget kommunalt genbrug og upcycling af kommunens egne møbler. Arbejdet forventes at munde ud i en politisk sag til byrådet.

4.3 Energioptimering af kommunens bygninger

Seneste status til Økonomiudvalget den 15. november viser, at der er opnået en samlet reduktion på 7% i elforbrug og 12% i fjernvarmeforbrug i perioden oktober 2022 til oktober 2023 sammenlignet med gennemsnitsforbrug i årene 2018 til 2021/22. Den samlede energireduktion i kommunale ejendomme svarer til reduktion af CO₂-udledningen på 1.241 tons og en økonomisk værdi på 10,7 mio. kr.

EU har i 2023 vedtaget et nyt direktiv, som indeholder krav om energireduktion på 1,9% samt energirenovering af 3% arealer i kommunale bygninger årligt. By- og Kulturforvaltningen afventer, at lovgivningen implementeres i Danmark, men forventer at det vil få konsekvenser for kommunens anlægsramme og økonomi, særligt fordi de tilbageværende energirenoveringer har en lang tilbagebetalingstid.

By- og Kulturforvaltningen arbejder desuden på at få energimærket kommunens bygninger med henblik på at bruge dette som et strategisk værktøj og synliggøre potentialer.

5.1 Cirkulært Odense

Der er tre igangværende indsatser under Cirkulært Odense: Model for cirkulær økonomi i Odenses bydele, hvor forvaltningen arrangerer og understøtter netværksmøder med fokus på genbrug, reparation, upcycling og deleløsninger. Istandsættelse af efterladte cykler med fokus på genbrug og upcycling gennem istandsættelse af efterladte cykler til efterfølgende udlejning/salg. Fremme genbrugeligt emballage og produkter, et projekt i samarbejde med Odense Renovation med henblik på, at aktører i Odense bevæger sig ét skridt tættere på at erstatte deres engangsprodukter med genbrugelige produkter.

På udvalgsmødet den 21. november 2023 besluttede Klima- og Miljøudvalget at omprioritere midler fra Cirkulært Odense til andre initiativer i klimahandleplanen. To af delprojekterne kan potentielt videreføres med andre aktører som facilitatorer. Projektet om istandsættelse af efterladte cykler håndteres af en ekstern leverandør.

5.2 Formidling og visualisering af et klimaneutralt Odense

Odense Byråd frigav den 28. september 2022 samlet 1,0 mio. kr. til initiativet med fokus på en målrettet, positiv og inddragende kommunikationsindsats, hvor information om konkrete initiativer og events kan formidles til borgere, virksomheder og andre interessenter.

Forvaltningen indgik i juni 2023 en kontrakt med et eksternt bureau omkring et antal korte videoer, der skal formidle klimahandleplanen og motivere Odenses borgere til at deltage i den grønne omstilling.

På udvalgsmødet den 21. november 2023 afsatte Klima- og Miljøudvalget 0,5 mio. kr. til et samarbejde med Nordatlantisk Hus. Samarbejdet vil bestå i at indarbejde formidling af Klimaneutral 2030 i Nordatlantisk Hus' eksisterende skoletjeneste med fokus på håb og optimisme i forhold til konsekvenserne af klimaforandringerne. Derudover skal samarbejdet bestå af et forprojekt til en udvidelse af de fysiske rammer i Nordatlantisk Hus med henblik på at kunne tilbyde klimaformidling i større skala.

5.3 Klimatopmøder

Projektet indeholder et omfattende IT-værktøj, der har til formål at inspirere til adfærdsændringer gennem dokumenterede CO₂-reduktioner. Det er samtidig et system, som kræver en væsentlig indsats af deltagerne. Erfaringen har vist, at det er nødvendigt at afholde arrangementer for at få deltagere til klimatopmøderne. Derfor har der i løbet af 2023 været afholdt 12 arrangementer i Seniorhus Odense, lokalområder, biblioteker og på uddannelsessteder i Odense. Der har været i alt 476 tilmeldte til arrangementerne.

Per 8. december 2023 er der oprettet 270 digitale rum. Disse rum består af 370 voksne (over 18 år) og 266 børn og unge (under 18 år). Dermed er der 636 individer, som har fået belyst nuværende og potentielle nye klimavenlige vaner.

I redskabet kan man indtaste gamle vaner og nye vaner og sammenligne CO₂-udledningen derfra. Deltagernes gamle vaner havde en anslået udledning på samlet 583 tons CO₂. Med de nye vaner, som deltagerne har registreret, har de reduceret deres samlede anslåede udledning med 28% til en samlet anslået udledning på 418 tons CO₂.

5.4 Fodgænger- og cykelzoner omkring skoler i Odense

Initiativet er en del af Grøn Mobilitetsplan. Af forslaget om mobilitetsplanen fremgår det at forvaltningen i 2023 som åbningstræk skal etablere fodgænger- og cykelzoner omkring seks skoler: Dalumskolen, Ejerslykkeskolen, Hunderupskolen, Risingskolen, Sct. Hans skole og Søhusskolen. Siden indgåelsen af forslaget er Tingløkkeskolen

blevet en del af initiativet, mens Sct. Hans skole fremover indgår i åbningstrækket omkring partnerskab i Skibhuskvarteret.

Formålet med initiativet er at bidrage til at reducere CO2-udledningen gennem mindre biltrafik. Derudover skal det også højne trafikikkerheden omkring skolerne, styrke elevernes indlæring og at flere går eller cykler til skole. Zonerne etableres med forskellige størrelser og metoder, der passer til den enkelte skoles geografi. Zonerne vil forventeligt træde i kraft 1. marts 2024, hvorefter der skal indsamles erfaringer inden fodgænger- og cykelzoner efterfølgende udbredes til alle øvrige skoler i Odense Kommune. Klima- og Miljøudvalget samt By- og Kulturudvalget behandlede sagen om etablering af fodgænger og cykelzonerne omkring skolerne i december 2023 og sagen afventer endelig vedtagelse i Odense Byråd 17. januar 2024.

6.1 Odense Klimapartnerskab

Partnerskabet har 11 grundlæggere og er efter en etableringsperiode nået til udvidelsesfasen. Til udvidelsen gøres brug af Odense Klimapartnerskabs partnerskabsmodel, hvor virksomheder har mulighed for at blive meldt ind i partnerskabet som enten grundlægger, Klimapartner Deluxe, Klimapartner Premium eller Klimapartner Basis. Indtil videre er Tasfo blevet meldt ind som Klimapartner Premium.

Odense Klimapartnerskab var partner på et netop overstået todages bæredygtighedsevent (REBOOT) i Odense Congress Center. Her stod partnerskabet blandt andet bag konferencen Vækst og grønne jobs, uddeling af hovedprisen, medfinansiering af Circular Design Camp og en fælles stand, hvor partnerskabet markedsførte sig selv. På REBOOT deltog 1500 besøgende, og 70 virksomheder udstillede og fremhævede grøn omstilling og grønne produkter.

Odense Klimapartnerskab har netop igangsat en markedsføringsproces, hvor REBOOT var første aktivitet. Markedsføringsprocessen skal øge kendskabet til partnerskabet markant, og målet er at tre ud af fire virksomheder i Odense skal kende Odense Klimapartnerskab. Partnerskabet skal bl.a. deltage med oplæg og stand samt stafet på Odense Kommunes nytårskur den 8. januar 2024.

Derudover arbejder Odense Klimapartnerskab fortsat med at etablere en Klimaambassadøruddannelse på SDU for virksomhedernes medarbejdere, et mobilitetspartnerskab og seks mulige netværk om temaer som bæredygtigt indkøb, bæredygtig logistik og transport og de nye afrapporteringskrav fra EU.

6.2 Lokale borgerklimaråd

Formålet med indsatsen er borgerinddragelse og samskabelse omkring ambitionerne i klimahandleplanen generelt, herunder fx også i forbindelse med implementeringen af Grøn mobilitetsplan og udviklingen af den kollektive trafik i Odense.

Indsatsen består konkret af etablering af lokale borgerklimaråd eller tilsvarende muligheder for dialog og samskabelse i forbindelse med klimahandleplanen og grøn mobilitetsplan. Indsatsen er et led i den demokratiske samtale, der indgår i årshjulet for klimahandleplanen.

På udvalgsmødet d. 21. november 2023 afsatte Klima- og Miljøudvalget 0,5 mio. kr til arbejdet med Lokale Borgerklimaråd i 2024.

6.3 Strategisk samarbejde med børn- og ungeområdet

Klima- og Miljøforvaltningen samarbejder tæt med medarbejdere på børn- og ungeområdet omkring #5.4 Fodgænger- og cykelzoner omkring skoler i Odense. Herudover har forvaltningen bidraget til arrangementer for børn og unge i Odense, som fx Festival for Fremtiden og Circular Design Camp.

Desuden samarbejder forvaltningen med skoler og uddannelsessteder om diverse klimaaktiviteter og understøtter ligeledes uddannelsesstederne i at skabe grønne transportvaner i forbindelse med #2.8 Mere aktive og grønne transportvaner.

6.4 Strategisk samarbejde med sundhedsområdet

Initiativet har flere forskellige formål. Der er i den forbindelse væsentlige potentialer i at udvikle initiativer, der både skaber en mere klimavenlig by og samtidig gør odenseanerne sundere. Klima- og Miljøforvaltningen har i 2023 prioriteret forvaltningens ressourcer til andre initiativer i klimahandleplanen.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 4: D-sag: Status på Grøn Mobilitetsplan

01.30.10-P15-1-22

Resume

Den 20. december 2023 vedtog Odense Byråd Grøn Mobilitetsplan. Grøn Mobilitetsplan skal sikre en reduktion i CO₂-udledningen fra transporten på 46% senest i 2030, og samtidig skal der bo og færdes 25% flere mennesker inden for ring 1 i 2030.

Planen definerer seks fokusområder til at nå målet om at nedbringe CO₂-udledningen fra transportområdet med 100.000 ton årligt senest i 2030 svarende til 46% af den samlede udledning fra transport.

De seks fokusområder i Grøn Mobilitetsplan er integreret i Klimahandleplan 2024 under hovedretningen, Bæredygtig Mobilitet. Derfor får udvalget fremover en status på Grøn Mobilitetsplan på samme møde, som der også gives en status på klimahandleplanen.

De seks hovedområder i Grøn Mobilitetsplan er:

- Lavere hastigheder
- Kollektiv trafik
- Non-road
- Klimavenlige byområder
- Elektrificering og parkering
- Samkørsel og delebiler

Med henblik på at nå målet om at nedbringe CO₂-udledningen fra transport med 46% senest i 2030 indeholder Grøn Mobilitetsplan 60 åbningstræk og eksperimenter, som hurtigst muligt skal igangsættes i tæt dialog og involvering af byens aktører og borgere.

Årshjul for grøn mobilitetsplan

Årshjulet for Grøn Mobilitetsplan følger årshjulet for klimahandleplanen. Derfor vil Klima- og Miljøudvalget fremadrettet i lighed med Klimahandleplanen også blive præsenteret for to årlige statussager på Grøn Mobilitetsplan.

Status på igangsatte åbningstræk i Grøn Mobilitetsplan

Der er per 1. januar 2024 igangsat 19 af de 60 åbningstræk, som Grøn Mobilitetsplan indeholder. Med denne sag får udvalget en status på de igangsatte åbningstræk.

Lavere hastigheder

Under fokusområdet Lavere hastigheder (initiativ #2.2 i Klimahandleplan 2024) er der igangsat følgende to åbningstræk:

Hastighedsnedsættelse på motorvejen til 90 km/t

Der er rettet henvendelse til transportministeren og arbejdes på yderligere dialog om nedsættelse.

Hastighedsnedsættelser indenfor Ring 2

I aftalen om Grøn mobilitetsplan er det beskrevet, at hastigheden på vejnettet i Odense skal sænkes ud fra et indefra og ud perspektiv. I første omgang skal hastigheden på alle veje inden for Ring 2 sænkes til 30 km/t.

Forvaltningen er i dialog med Fyns Politi omkring principper og virkemidler for hastighedsnedsættelser. Herudover arbejder forvaltningen med at analysere GPS og ulykkesdata med henblik på at udarbejde den mest effektive implementering af hastighedsnedsættelserne.

Kollektiv trafik

Under fokusområdet Kollektiv trafik (initiativ #2.3 i Klimahandleplan 2024) er der igangsat følgende seks åbningstræk:

Busbaner og busprioritering i signaler på Sdr. Boulevard

Forvaltningen er i gang med udarbejdelsen af den konkrete udformning af busbaner og busprioritering på Sdr. Boulevard.

Klima- og Miljøudvalget besluttede på mødet den 29. august 2023 at ansøge om støtte til projektet fra Trafikstyrelsens pulje om bedre busfremkommelighed. I december 2023 fik forvaltningen tilsagn om støtte fra styrelsen til projektet.

Forvaltningen har udført trafiktællinger med henblik på at kortlægge trafikmønstre i signalerne på Sdr. Boulevard, samt været i dialog med Fyns Politi om parkering, renovation og principper for signalregulering. Herudover har forvaltningen været i dialog med Vejdirektoratet om muligheden for at tillade samkørsel i busbanen. Dette er dog ikke tilladt på nuværende tidspunkt.

Forvaltningen forventer at kunne præsentere en beslutningssag for udvalget i februar 2024 omkring den konkrete udformning af busbanerne og busprioriteringen på Sdr. Boulevard.

Samleprojekt om trafikale knudepunkter
Projektet består af seks åbningstræk:

1. Markedsføring af knudepunkter og muligheder for delecycler og deleløbehjul:

Kampagnen er under udarbejdning og forventes at blive igangsat i 1. kvartal af 2024.

2. Markedsføringskampagne Park + Ride

Projektgruppen har i samarbejde med Odense Letbane igangsat arbejdet med bedre skiltning omkring Parkering Odense Syd. Derudover er Odense Letbane kommet med foreslag til yderligere markedsføringstiltag. Disse forventes at blive udrullet i 1. kvartal af 2024.

3. Gratis pendlerkort i en begrænset periode til bilpendlere

Initiativet har til formål at motivere bilpendlere til at overveje at transportere sig mere med kollektiv trafik ved at tilbyde et gratis pendlerkort i en begrænset periode. Forvaltningen er i samarbejde med FynBus i gang med at undersøge mulighederne, og forventer at have en løsning klar i løbet af 1. kvartal 2024. .

4. Samarbejde med større arbejdspladser og uddannelsessteder om transportvaner

I sommeren og efteråret 2023 er den nye mobilitetscertificering – Det Grønne Transportstempel – blevet skærpet og testet hos tre udvalgte virksomheder. Det Grønne Transportstempel er en del af indsats 2.8 *Mere aktive og Grønne Transportvaner* i Klimahandleplan 2024. Virksomheder med det grønne transportstempel indgår i et grønt mobilitetsnetværk, hvor igennem de deltager i forskellige klimaaktiviteter fra Klima- & Miljøforvaltningen – herunder den årlige Vi kører GRØNT-kampagne, som netop er blevet afsluttet i november. I 2023 deltog 39 arbejdspladser både fra virksomheder i byen og kontorer fra Odense Kommune. 1014 medarbejdere transporterede havde sammenlagt 13.596 grønne transport i løbet af kampagnens fire uger.

Derudover er der indgået samarbejde med Tietgen Handelsgymnasium, om at forbedre elevernes muligheder for at transportere sig klimavenligt til gymnasiet. Samarbejdet konkretiseres i foråret 2024.

5. Opstilling af elløbehjul og delecycler på 20 knudepunkter

Projektgruppen er i dialog med Udbud og Kontraktstyring i Borgmesterforvaltningen om status på EU-udbud på elløbehjul. Der forventes at være truffet en afgørelse snarest. Derudover er projektgruppen i dialog med udbydere af delecycler om opstilling af elcycler i 2024. Derudover er projektgruppen i gang med at udpege 20 knudepunkter i samarbejde med FynBus og Odense Letbane.

Non-road

Initiativet er endnu ikke opstartet i forligskredsen bag Grøn Mobilitetsplan, men Odense Kommune indgår i Center for Offentlig-Privat Innovations arbejde med at reducere fossilt drevne arbejdsmaskiner i offentlige bygge- og anlægsprojekter. I den forbindelse har Odense Kommune sammen med 13 andre offentlige bygherrer skrevet under på en hensigtserklæring om at stille krav om emissionsfrie arbejdsmaskiner i bygge- og anlægsprojekter.

Klimavenlige byområder

Under fokusområdet Klimavenlige byområder (initiativ #2.5 i Klimahandleplan 2024) er der igangsat følgende syv åbningstræk:

Partnerskab med Skibhuskvarteret

Partnerskab i Skibhuskvarteret omhandler tre åbningstræk vedrørende lavere hastighed på Skibhusvej, højere frekvens på busrute 85 mellem Skibhusene og OBC, og udvikling af en Odense-model for trafikale fredeliggørelse.

Der er løbende dialog og møder med interessenter i Skibhuskvarteret herunder Sct. Hans skolen, Kvicklys bestyrelse og Skibhusforeningen.

Der er planlagt et digitalt informationsmøde den 24. januar 2024, hvor borgere, erhvervsliv og øvrige interessenter i området inviteres med, som startskud til at projektet officielt starter op.

Højere frekvens på den nordlige del af busrute 85 mellem Skibhusene og OBC træder i kraft den 14. januar 2024.

Prioritering af cyklister og fodgængere i signaler

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 19. september 2023 at afsætte 1,0 mio. kr. til prioritering af fodgængere og cyklister ved signaler i lyskryds.

Første del af initiativet indeholder, at de første 12 signaler er omprioriteret til fordel for fodgængere og cyklister. Disse signaler er:

1. V. Domkirken (Hele signalet er slukket).
2. Lerchesgade/Toldbodgade.
3. Hjallesøvej/Niels Bohrs Alle.
4. Hjallesøvej/Ring 2.
5. Hunderupvej/Ring 2.
6. Læssøegade/Ring 2.
7. Langelinie/Ring 2.
8. Rødegårdsvej/Stæremosegårdsvej.
9. Rødegårdsvej/Børstenbindervej.
10. Rødegårdsvej/Ring 2.
11. Rødegårdsvej /Østerbæksvej.
12. Rødegårdsvej/Reventlowsvej.

Anden del af initiativet rummer en screening, som skal kortlægge de signaler, hvor der er potentiale for forbedrede vilkår for fodgængere og cyklister. Kortlægningen af det første delområde forventes færdigt i primo 2024.

Cykelpassager igennem gågadesystem

I december 2023 behandlede Klima- og Miljøudvalget og By- og Kulturudvalget en sag om etablering af fire cykelpassager gennem gågadesystemet. Sagen afventer endelig godkendelse i Odense Byråd den 17. januar 2024. De fire cykelpassager vil medføre, at der nedlægges 36 kantstensparkeringspladser på Slotsgade for at gøre bedre plads til cyklister, slukkes et trafiksignal og at der flyttes to taxaplads på Slotsgade. Projektet forventes at kunne etableres i starten af 2024 med skiltning og midlertidige bump. Der er ligeledes gennemført førtællinger, så effekten af projektet kan evalueres.

Fodgænger- og cykelzoner omkring seks skoler

Efter dialog med de seks skoler er der nu udarbejdet forslag til fodgænger- og cykelzoner på Dalumskolen, Ejerslykkeskolen, Hunderupskolen, Risingskolen, Tingløkkeskolen og Søhuskolen. Byrådet skal behandle forslagene i januar 2024 og det forventes at zonerne træder i kraft 1. marts 2024.

Bedre forhold for fodgængere og cyklister omkring Odense Teater

Projektet er i opstartsfasen og der er afholdt indledende møder med interessenter.

Elektrificering og parkering

Under fokusområdet Elektrificering og parkering (initiativ #2.6 i Klimahandleplan 2024) er der igangsat følgende fire åbningstræk:

Ændret p-takster ved alle kommunale p-pladser i bymidten

Med dette åbningstræk skal p-takster på de kommunale parkeringspladser fordobles for fossile biler frem mod 2030.

Formålet med dette åbningstræk er at tilgodese nulemissionskøretøjer gennem parkeringstaksten ved alle kommunale parkeringspladser i bymidten.

Odense Byråd besluttede den 22. november 2023 implementeringen heraf. Denne beslutning betød ændringer ift. tre områder af parkeringstakster i Odense.

For det første er taksterne for parkeringslicenser (Beboerlicens, Erhvervslicens og Erhvervs-kundelicens) pr. 1. januar 2024 ændret. Denne ændring betyder, at prisen for 100 % elbiler fastholdes på 2023 niveau – 600 kr./år - for både beboerlicens og erhvervslicens, mens licensprisen for fossile køretøjer ændres til 1200 kr./år.

For det andet hæves timeprisen for parkering på de kommunale parkeringspladser for fossile biler, mens timeprisen for elbiler fastholdes på samme niveau som i 2023. Stigningen forventes at træde i kraft fra 1. juli 2024.

For det tredje er månedskort for parkering udfaset pr. 1. januar 2024.

Omdannelse af Odense Slots parkeringsplads

Formålet med omdannelsen af Odense Slots parkeringsplads er at understøtte omstillingen fra fossile biler til elbiler. Dels vil omdannelsen konkret skabe flere ladestandere i bymidten, og dels vil omdannelsen tilgodese elbilsejere med attraktive parkeringspladser i bymidten og dermed nedbryde en af de største barrierer for beboere i bymidten ift. investering i elbil.

Forvaltningen er i gang med at udarbejde et forslag til implementering af åbningstrækket, og forventer at kunne præsentere udvalget for en sag herom i februar 2024.

Indtil videre har forvaltningen haft fokus på kortlægning af mulighederne for omdannelsen, herunder afstandskrav, brandveje og redningsarealer, dialog med brancheorganisationen Dansk E-mobilitet samt MED-proces ift. den del af parkeringspladsen, der er forbeholdt kommunale medarbejdere.

Grøn parkeringsstrategi

Formålet med projektet er at understøtte den grønne omstilling fra fossile biler til elbiler gennem parkeringsudbuddet i Odense.

Projektgruppen har haft to møder, hvor man har identificeret de elementer, der er vigtige at tage stilling til i forbindelse med udviklingen af en parkeringsstrategi. Der arbejdes videre med henblik på at kunne præsentere forligskredsen for en række prioriterede emner i starten af 2024.

Informationskampagne om parkeringsmuligheder i bymidten

Klima-og Miljøforvaltningen udarbejdede i november en informationskampagne om parkeringsmulighederne i Odense. Der er mere end 2.300 p-pladser i p-kældre og p-huse i bymidten, og i gennemsnit er 49% af p-pladserne ledige på en gennemsnitlig hverdag og 46% er ledige ved en gennemsnitlig lørdag formiddag.

Kampagnen var en del af tillægget til ugeavisen i den første weekend i december. Siden har forvaltningen arbejdet med at illustrere de direkte indfaldsveje til parkeringsmuligheder i p-huse og p-kældre i bymidten.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 5: D-sag: Nøgletal på mobilitetsområdet

05.00.00-P05-1-21

Resume

Denne sag handler om odenseanernes transportvaner.

Odense Kommune laver årligt en publikation med nøgletal for odenseanernes transportvaner. I efteråret 2022 blev denne opgave flyttet til Klima- og Miljøforvaltningen, som en del af de opgaver, som Klima- og Miljøudvalget fik ansvaret for.

Nedenfor gennemgås nogle af de centrale pointer fra publikationen. I forbindelse med udvalgsrådet vil udvalget få en uddybende præsentation. Den samlede publikation er vedlagt sagen som bilag.

Hovedpointer fra publikationen:

- Halvdelen af odenseanernes ture sker i bil, mens knap en tredjedel sker til fods. Knap en femtedel af turene sker på cykel, mens 2,3 % sker med kollektiv transport.
- For odenseanernes valg af transportmiddel er andelen af ture til fods stigende, mens andelen af ture på cykel er tilsvarende faldende. Andelen af ture i bil er relativt stabilt, hvilket også er tilfældet for andelen af ture med kollektiv trafik.
- Jo længere odenseanernes ture er, jo større en andel sker i bil eller med kollektiv transport.
- For odenseanernes transport til uddannelse sker ca. halvdelen på cykel, mens knap en fjerdedel sker i bil. Ca. hver sjette bruger den kollektive transport, mens ca. hver tiende går. Udviklingen siden sidste år peger på, at andelen, der kører i bil, er faldende, mens andelen, der tager kollektiv trafik, er stigende.
- For odenseanernes transport til arbejde benytter over halvdelen (59 %) bilen, mens en tredjedel cykler. Herudover bruger ca. 4 % den kollektive transport, og ca. 3 % går til arbejde. Udviklingen over de seneste 10 år er, at en stigende andel kører i bil, mens udviklingen siden sidste år er nogenlunde uændret.
- Efter markante fald i antallet af passagerer i Odense Kommunes bybusser siden 2007, er der en svag stigning i antallet af passagerer fra 2021 til 2022.
- Der er ingen væsentlige ændringer i trængslen i Odense fra 2021 til 2022.
- Andelen af elbiler i Danmark og Odense er stigende. I 2023 er andelen af elbiler i Odense (3,7 %) for første gang større end på landsplan (3,5 %).

Som en del af revideringen af Kommuneplanen, har By- og Kulturforvaltningen udarbejdet en Detailhandelsanalyse. En del heraf indeholder en tværanalyse om mobilitet og detailhandel i 4 bydelscentre. Tværanalyse skal bruges som baggrundsdata til arbejdet med Grøn mobilitetsplan.

De 4 bydelscentre er Korup, Tarup, Dalum og Odense M. Bortset fra Odense M, er der en høj andel af kunderne, der kommer i bil i bydelscentrene, som ligger ved de store indfaldsveje med nem adgang i bil.

Analysen konkluderer, at der er et potentiale for at flytte en andel af kunderne til en mere grøn transport, da bydelscentrene primært betjener lokale kunder. En meget stor andel af kunderne vælger bydelscentrene fordi de ligger i nærområdet, og på grund af kvaliteten af butikkerne. Det afspejler sig i en stor andel korte ture til og fra centrene.

Fremme af mere bæredygtig transport vil skulle ske i balance med opretholdelsen af tilgængelighed for kunder med større afstand til bydelscentrene, når et samlet kundegrundlag skal fastholdes. Analysen er vedlagt sagen.

Beslutning

Orientering givet.

Bilag

Nøgletal for trafik og mobilitet_2023 pr. 16.11.2023

Handel og trafik - Trafikale tiltags betydning for handelslivet i fire bydelscentre i Odense (COWI)

Punkt 6: D-sag: Status på Odense Fjord Samarbejdet

09.05.00-A08-1-23

Resume

Denne sag handler om Odense Fjord Samarbejdet og genopretningen af naturen i Odense Fjord.

Odense Fjords er noget af den vigtigste natur, der findes på Fyn. Men naturtilstand i Odense Fjord har også gennem en årrække været stærkt udfordret. Derfor er en række offentlige og private aktører i 2021 gået sammen i et partnerskab, der har til formål at bringe fjorden i god økologisk tilstand på en bæredygtig måde for både miljø og erhverv.

Den 22. juni 2022 besluttede Odense Byråd at bidrage med finansiering til igangsætning af to projekter i regi af Odense Fjord Samarbejdet. Centrovic – den fynske landboforening og de tre øvrige kommuner i samarbejdet bidrog ligeledes med finansiering hertil.

Projekterne indeholder udplantning af ålegræs i Odense Fjord, samt en oplandsanalyse der skal give et bedre vidensgrundlag omkring fjordens pres-faktorer fra oplandet på tværs af kommunerne.

Herudover har Odense Kommune i foråret 2023 fået tildelt midler fra Miljøstyrelsen til oprettelse af et kystvandråd for Odense Fjord. Dette arbejde har Odense Fjord Samarbejdet faciliteret. Arbejdet med kystvandrådet blev afsluttet ved udgangen af 2023.

På mødet får Klima- og Miljøudvalget en status på Odense Fjord Samarbejdets arbejde og de foreløbige resultater af projekterne omkring udplantning af ålegræs, oplandsanalyse og kystvandråd.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 7: D-sag: Orientering om miljøtilstanden i Odense Fjord

09.05.00-G01-1-23

Resume

Med denne sag får udvalget en orientering om miljøtilstanden i Odense Fjord.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 8: D-sag: Orientering fra seneste møde i Det Grønne Råd

00.24.00-G01-1-23

Resume

Denne sag vil give en kort orientering fra det seneste møde i det grønne råd afholdt den 2. december 2023. Punktet er på dagsordenen for at orientere om nogle af de emner, hvor forvaltningen samarbejder og sparrer med de grønne organisationer.

Dagsordenen for mødet fremgår nedenfor.

Dagsorden for møde i Det Grønne råd den 2. december 2023

1. Velkomst, godkendelse af dagsorden v. Rikke Beider kl. 15.00 – 15.10
2. Nye fiskesteder v. Randi Nielsen, Odense Kommune kl. 15.10 – 15.30
3. Den nye Bystrategi v. Bo Jessen, BMF, Odense Kommune kl. 15.30 – 16.10
4. PAUSE kl. 16.10 – 16.25
5. Stige Ø Nord v. Per Arne Simonsen, Friluftsrådet og Kurt Due, DOF kl. 16.25 – 16.50
6. Bordet rundt v. alle kl. 16.50 – 17.25
7. Datoer for møder i 2024 v. Heidi Kastrup, Odense Kommune kl. 17.25 – 17.30
8. Evt. kl. 17.30 – senest kl. 18

Heidi Kastrup Christensen vil deltage under punktet og referere fra mødet i det grønne råd.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 9: D-sag: Aktuelle sager

01.30.00-G01-137-23

Resume

Orientering om aktuelle sager.

Beslutning

Orientering givet.